

БЕРДЯНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ТЕОРІЇ І МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ МИСТЕЦЬКИХ ДИСЦИПЛІН

«Затверджую»
Завідувач кафедри
доц. О. В. Мартиненко

« 17 » серпня 2021 р.

Робоча програма навчальної дисципліни
підготовки здобувачів першого рівня вищої освіти
«Теорія і методика роботи з дитячим хоровим колективом»

Спеціальність 014 Середня освіта (Музичне мистецтво)

Освітньо-професійна програма «Середня освіта (музичне мистецтво та англійська мова)»

Факультет: психолого-педагогічної освіти та мистецтв

Бердянськ, 2021

Робоча програма «Теорія і методика роботи з дитячим хоровим колективом» для здобувачів вищої освіти спеціальності 014 Середня освіта (Музичне мистецтво) освітньо-професійної програми «Середня освіта (музичне мистецтво та англійська мова)».

Розробник: кандидат педагогічних наук, доцент Григор'єва В. В.

Робочу програму погоджено проектною групою освітньо-професійної програми «Середня освіта (музичне мистецтво та англійська мова)» та схвалено на засіданні кафедри теорії та методики навчання мистецьких дисциплін

від “17” серпня_2021 року (протокол №1)

Завідувач кафедри _____ (Мартиненко О.В.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Гарант освітньої програми _____ (Бурназова В.В.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів - 3	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка	За вибором	
Змістових модулів – 6	Спеціальність: 014 Середня освіта Музичне мистецтво	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин - 90		4-й	4-й
		Семестр	
	2	2	
Мова навчання: українська		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента - 20	Освітній ступінь: бакалавр		12 год.
		Практичні, семінарські	
			10 год.
		Самостійна робота	
			68 год.
		Вид контролю: залік	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання –

для заочної форми навчання – 22:68 17%:73%

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни «Теорія і методика роботи з дитячим хором колективом» - підготовка майбутніх вчителів музичного мистецтва до вокально-хорової роботи з дітьми; формування знань про принципи організації дитячих вокально-хорових колективів, методи вокальної роботи з дітьми та її специфіку під час колективного співу; озброєння студентів системою навичок керівництва дитячим хором колективом з використанням прийомів та методів вокально-хорової роботи.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Теорія і методика роботи з дитячим хором колективом» є:

- формувати у майбутніх вчителів інтерес до дитячого хорового мистецтва як одного із засобів виховання та розвитку школярів;
- розкрити студентам роль та значення музично-естетичного виховання дітей та специфіку дитячого хору як джерела духовного та морального розвитку особистості дитини; ознайомити зі структурою та формою організації дитячого хорового колективу та організаційно-методичні основи роботи з дитячим хором;
- формувати вміння здійснювати вокально-хорову роботу з дітьми в умовах загальноосвітньої школи, використовувати в роботі різні елементи вокально-хорової техніки;
- формувати у студентів власне відношення до альтернативних методик вокально-хорової роботи з дітьми та вміння їх аналізувати;
- формувати вміння творчо організовувати художню діяльність в процесі роботи над музичними творами;
- закладати основи творчого підходу до ведення занять дитячого хору в загальноосвітній школі, підбору репертуару та роботи над художнім образом на основі принципу художності та використовуючи в педагогічній роботі художні імпровізації;
- формувати усвідомлення ролі вокально-хорової роботи з дітьми в процесі естетичного виховання особистості і на основі цього встановлення взаємообумовленості мистецтва і шкільних занять;
- формувати у майбутніх вчителів педагогічно спрямованого процесу спілкування із музичними творами мистецтва;
- виховувати любов та інтерес до музично-педагогічної діяльності;
- формувати здатність до прояву самостійних поглядів, позицій, суджень в процесі ознайомлення з курсом «Методика роботи з дитячим хором колективом».

Основні результати навчання і компетентності згідно з вимогами освітньо-професійної програми:

№ з/п	Програмні компетентності	Компетенції*	Результати навчання
-------	--------------------------	--------------	---------------------

1	фахові	ФК 1. Мотиваційна Здатність до усвідомлення значення майбутньої професії в соціальному та особистісному контекстах, сутності основних проблем дисциплін, що визначають зміст освіти за фахом, їх взаємозв'язок у цілісній системі знань.	ПРН 14. Бути придатним до педагогічної діяльності, включаючи рівень розвитку здібностей і характер мотиваційної сфери, джерелом якої виступають відповідні естетичні ідеали, прагнення, переконання, установки, наміри, життєві цілі і цінності.
		ФК 5. Управлінська активність Здатність демонструвати базові навички управлінської діяльності в освітньому закладі під час організації музичного навчання та оформлення культурно-дозвіллевих заходів.	ПРН 21. Володіти базовими знаннями і практичними навичками організаційної та творчої роботи з колективом, виявляти розуміння принципів постановки та оформлення культурно-дозвіллевих заходів у школі.
		ФК 9. Методична Здатність до відбору й доцільного використання педагогічного інструментарію, методів, форм, засобів навчання й виховання, планування освітнього процесу та прогнозування його наслідків і результатів.	ПРН 25. Володіти широким спектром принципів, методів, прийомів, засобів і технологій навчально-виховної роботи з дітьми різних вікових груп, оперативно визначати ступінь і глибину засвоєння учнями програмного матеріалу.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль № 1 Дитяча хорова культура та її роль у музично-естетичному вихованні школярів. Історіографія розвитку дитячого хорового виконавства.

Тема 1. Хоровий спів як вид музичного виконавства.

Тема 2. Основні жанри хорової музики у роботі дитячих колективів.

Тема 3. Основні історичні етапи розвитку дитячого хорового виконавства.

Змістовий модуль № 2 Принципи організації дитячого хорового колективу.

Тема 4. Процес організації дитячого шкільного хорового колективу.

Тема 5. Прослуховування дітей у шкільний хор як початковий етап організації шкільного хорового колективу.

Тема 6. Класифікація голосів у хорі. Співочі діапазони дітей різних вікових груп. Етапи становлення співочого голосу школярів.

Змістовий модуль № 3 Особливості розвитку дитячого голосу. Охорона та гігієна дитячого голосу.

Тема 7. Фізіологія дитячого голосового апарату та особливості його розвитку.

Тема 8. Постановка дитячого голосу.

Тема 9. Охорона дитячого голосу. Основні правила гігієни співочого голосу у школярів. Мутаційний період у хлопців. Форми протікання мутації.

Змістовий модуль № 4 Формування вокально-хорових навичок у дитячому хоровому колективі.

Тема 10. Вокальні навички у дитячому хорі. Методи і прийоми вокальної роботи з дітьми.

Тема 11. Хорові навички у дитячому хоровому колективі. Ансамбль та стрій.

Тема 12. Співацьке дихання та умови правильного звукоутворення у дитячому хорі. Прийоми звуковедення.

Змістовий модуль № 5 Організаційно-репетиційна робота з дитячим хором

Тема 13. Типи та види вправ для розвитку вокально-хорової техніки у дитячому хорі.

Тема 14. Робота над дефектами звука і слова.

Тема 15. Хорове сольфеджіо як частина репетиційної роботи хорового колективу.

Змістовий модуль № 6 Методичні основи роботи над твором у дитячому хорі

Тема 16. Методи та прийоми розучування пісні в дитячому хорі.

Тема 17. Використання методу відносної сольмізації у роботі з дитячим хором.

Тема 18. Принципи підбору навчального і концертного репертуару.

Тема 19. Проблема підготовки майбутніх вчителів музичного мистецтва до роботи з дитячими хоровими колективами в загальноосвітній школі.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усь ого	у тому числі					усь ого	у тому числі				
		л	п	с.р.				л	п	с.р.		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Дитяча хорова культура та її роль у музично-естетичному вихованні школярів. Історіографія розвитку дитячого хорового виконавства.												
Тема 1. Хоровий спів як вид музичного виконавства.							5			5		
Тема 2. Основні жанри хорової музики у роботі дитячих колективів.							3	2		1		
Тема 3. Основні історичні етапи розвитку дитячого хорового виконавства							7			7		
Разом за змістовим модулем 1							15	2		13		
Змістовий модуль 2. Принципи організації дитячого хорового колективу.												
Тема 4. Процес організації дитячого шкільного хорового колективу.							8			8		
Тема 5. Прослуховування дітей у шкільний хор як початковий етап організації шкільного хорового колективу							3		3			
Тема 6. Класифікація голосів у хорі. Співочі діапазони дітей різних вікових груп. Етапи							4	2		2		

становлення співочого голосу школярів.												
Разом за змістовим модулем 2							15	2	3	10		
Усього годин							30					
Змістовий модуль 3. Особливості розвитку дитячого голосу. Охорона та гігієна дитячого голосу.												
Тема 7. Фізіологія дитячого голосового апарату та особливості його розвитку.							3		3			
Тема 8. Постановка дитячого голосу.							3	2		1		
Тема 9. Охорона дитячого голосу. Основні правила гігієни співочого голосу у школярів. Мутаційний період у хлопців. Форми протікання мутації.							9			9		
Разом за змістовим модулем 3							15	2	3	10		
Змістовий модуль 4. Формування вокально-хорових навичок у дитячому хоровому колективі												
Тема 10. Вокальні навички у дитячому хорі. Методи і прийоми вокальної роботи з дітьми.							4	2		2		
Тема 11. Хорові навички у дитячому хоровому колективі. Ансамбль та стрій.							7			7		
Тема 12. Співацьке дихання та умови правильного звукоутворення у дитячому хорі. Прийоми звуковедення.							4		4			
Разом за змістовим модулем 4							15	2	4	9		
Усього годин							30					
Змістовий модуль 5. Організаційно-репетиційна робота з дитячим хором												
Тема 13. Типи та види вправ для розвитку вокально-хорової техніки у дитячому хорі.							4			4		
Тема 14. Робота над дефектами звука і слова.							4	2		2		
Тема 15. Хорове сольфеджіо як частина репетиційної роботи хорового колективу							7			7		
Разом за змістовим модулем 5							15	2		13		
Змістовий модуль 6. Методичні основи роботи над твором у дитячому хорі												
Тема 16. Методи та прийоми розучування пісні в дитячому хорі.							4	2		2		
Тема 17. Використання методу відносної сольмізації у роботі з дитячим хором.							4			4		
Тема 18. Принципи підбору навчального і концертного							4			4		

репертуару.												
Тема 19. Проблема підготовки майбутніх вчителів музичного мистецтва до роботи з дитячими хоровими колективами в загальноосвітній школі.							3				3	
Разом за змістовим модулем 6							15	2			13	
Усього годин							90	12	10		68	

5. Теми лекційних занять

№ теми	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Основні жанри хорової музики у роботі дитячих колективів.		2
2	Класифікація голосів у хорі. Співочі діапазони дітей різних вікових груп. Етапи становлення співочого голосу школярів.		2
3	Постановка дитячого голосу.		2
4	Вокальні навички у дитячому хорі. Методи і прийоми вокальної роботи з дітьми.		2
5	Робота над дефектами звуку і слова.		2
6	Методи та прийоми розучування пісні в дитячому хорі.		2
	Усього		12

6. Теми практичних занять

№ теми	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Прослуховування дітей у шкільний хор як початковий етап організації шкільного хорового колективу		3
2	Фізіологія дитячого голосового апарату та особливості його розвитку.		3
3	Співацьке дихання та умови правильного звукоутворення у дитячому хорі. Прийоми звуковедення.		4
4	Типи та види вправ для розвитку вокально-хорової техніки у дитячому хорі.		
5	Методи та прийоми розучування пісні в дитячому хорі.		
	Усього		10

7. Самостійна робота

№ теми	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Хоровий спів як вид музичного виконавства.		5

2	Основні жанри хорової музики у роботі дитячих колективів.		1
3	Основні історичні етапи розвитку дитячого хорового виконавства		7
4	Процес організації дитячого шкільного хорового колективу.		8
5	Прослуховування дітей у шкільний хор як початковий етап організації шкільного хорового колективу		
6	Класифікація голосів у хорі. Співочі діапазони дітей різних вікових груп. Етапи становлення співочого голосу школярів.		2
7	Постановка дитячого голосу		1
8	Охорона дитячого голосу. Основні правила гігієни співочого голосу у школярів. Мутаційний період у хлопців. Форми протікання мутації.		9
9	Вокальні навички у дитячому хорі. Методи і прийоми вокальної роботи з дітьми.		2
10	Хорові навички у дитячому хоровому колективі. Ансамбль та стрій.		7
11	Типи та види вправ для розвитку вокально-хорової техніки у дитячому хорі.		2
12	Робота над дефектами звука і слова.		2
13	Хорове сольфеджіо як частина репетиційної роботи хорового колективу		7
14	Методи та прийоми розучування пісні в дитячому хорі.		2
15	Використання методу відносної сольмізації у роботі з дитячим хором.		4
16	Принципи підбору навчального і концертного репертуару.		4
17	Проблема підготовки майбутніх вчителів музичного мистецтва до роботи з дитячими хоровими колективами в загальноосвітній школі.		3
	Усього		68

8. Методи навчання

1. Словесні методи: лекція, розповідь-пояснення, бесіда.
2. Наочні методи: ілюстрація, демонстрація, опорні конспекти, самостійне спостереження.
3. Практичні методи: постановка завдання, аналіз підсумків практичної роботи, вправи, використання звукозаписуючої та звуковідтворюючої апаратури, комп'ютерів.
4. Методи контролю і самоконтролю: тестові завдання, усне опитування, письмовий контроль, екзамен.

9. Засоби оцінювання

Розподіл балів, що присвоюються студенту упродовж вивчення дисципліни «Теорія і методика роботи з дитячим хоровим колективом»

№ з/п	Вид діяльності	Максимальна кількість балів за одиницю	Кількість одиниць	Сума балів
1	Відвідування лекцій	1	9	9
2	Відвідування практичних занять	1	9	9
3	Робота на практичному занятті (в тому числі доповідь, виступ, повідомлення, моделювання навчальних ситуацій)	5	9	45
4	Самостійна робота (виконання домашнього завдання)	5	15	75
5	Виконання google-тестів	10	6	60
Усього без урахування коефіцієнта 198 балів. Коефіцієнт (1,98)				
6	Підсумковий контроль – залік	100	1	100

Максимальна кількість підсумкових балів становить:

- **198 балів** за період роботи до заліку, що прирівнюється до 100 балів з урахуванням коефіцієнта (**1,98**);
- **100 балів** за складання заліку без урахування коефіцієнта.

Максимальний рейтинговий показник становить **100 балів**.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності		Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
78-89	B	добре	
65-77	C		
58-64	D	задовільно	
50-57	E		
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Методичне забезпечення

1. Навчальний посібник «Теорія і методика роботи з дитячим хором колективом».
2. Методичні матеріали для студентів з питань самостійного опрацювання фахової літератури.
3. Інформаційні матеріали у системі дистанційного навчання Moodle.
4. Засоби контролю знань (питання поточного контролю, Google-тести).
5. Питання до екзамену.

12. Рекомендована література

Базова

1. Григор'єва В. В. Теорія та методика роботи з дитячим хоровим колективом : навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів (за кредитно-трансферною системою). Бердянськ, Видавництво ЧП Ткачук О.В., 2015. 130 с.
2. Світайло С. В. Методика роботи з дитячим хоровим колективом : навч.-метод. посібник для студ. вищих навч. закладів III–IV рівня акредитації. К. : Унів. коледж Київського ун-ту ім. Бориса Грінченка, 2016. 140 с.

Допоміжна

1. Даруйте радість людям: хор. твори для дітей різного віку та викон. можливостей: [навч. посіб.] / Упоряд. Ірина Олександрівна Зеленецька. Кам'янець-Подільський : Абетка, 2012. 167 с.
2. Доронюк В. Д. Шкільне хорознавство: навч. посіб. для викл. і студ. Прикарпат. нац. ун-т ім. В. Стефаника. Івано-Франківськ, 2008. 336 с.
3. Доронюк В. Д. Диригент шкільного хору: навчальний посібник. Прикарпат. нац. ун-т ім. В. Стефаника. Івано-Франківськ, 2010. 512 с.
4. Доронюк В. Д. Основи вокально-педагогічної творчості: навчальний посібник. Прикарпат. нац. ун-т ім. В. Стефаника. Івано-Франківськ, 2010. 307 с.
5. Зеленецька І. О. Чарівна сопілочка. Навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський : ФОП Сисин О. В., 2011. 184 с.
6. Солоспіви для дітей та юнацтва: [навчально-метод. посібник] / автор [передмови] та укладач І. О. Зеленецька. Кам'янець-Подільський : Абетка, 2010. 200 с.
7. Співають діти: репертуар для молодшого та середнього шкільного віку / укладач та редактор І. О. Зеленецька. Кам'янець-Подільський : Абетка, 2012. 180 с.

12. Інформаційні ресурси

1. <http://bdpu.org/library.html>
2. <http://edu.bdpu.org/>
3. <http://notes.tarakanov.net/study.htm>
4. <http://www.twirpx.com/file/524242/>
5. Медіатека інституту психолого-педагогічної освіти та мистецтв, ауд. 5б 308.